

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 iunie 2021

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

mun. Chișinău

**Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO**

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021 de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și inculpatul

SERGHI Ivan XXXXX, născut la XXXXX,
domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.12.2019– 04.03.2020;

Instanța de apel: 12.05.2020– 23.02.2021;

Instanța de recurs: 26.04.2021 – 09.06.2021.

Asupra recursurilor ordinare declarate Colegiul Penal

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 04 martie 2020 Serghi Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 175 Cod penal la închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea din contul lui Serghi Ivan în beneficiul statului 3724 (trei mii șapte sute douăzeci și patru) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. În fapt, prima instanță a stabilit că Serghi Ivan în perioada 26 aprilie – 02 mai 2019, urmărind scopul săvârșirii acțiunilor perverse față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, aflându-se la domiciliul său din XXXXX, unde locuiește împreună cu soția sa XXXXX, fiica minoră XXXXX și nepoata minoră XXXXX, în timpul nopții a intrat în dormitorul unde dormeau minorele, despre care știa cu certitudine că nu au împlinit vârsta de 16 ani, și a întreprins față de acestea acțiuni perverse cu caracter sexual, orientate spre satisfacerea poftei sexuale, manifestate prin atingeri indecente cu mâna în zona intimă a minorelor.

În drept, acțiunile inculpatului, prima instanță le-a calificat în baza art. 175 Cod Penal – *acțiuni perverse săvârșite față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, constând în atingeri indecente.*

3. Inculpatul a declarat apel și apel suplimentar prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare precum și reducerea termenului pedepsei pentru deținerea în condiții inumane.

În susținerea cerințelor, apelantul a invocat că se consideră nevinovat deoarece au fost niște vorbe amăgitoare care i-a pus pe toți în încurcătură, copiii fiind speriați și recunoscând în fața mamei, au dat declarații mincinoase.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021 a fost admis apelul inculpatului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care, conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pentru deținere în condiții inumane, lui Serghi Ivan i-a fost redus termenul pedepsei stabilite cu 239 zile.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. Pentru a hotărî astfel instanța de apel a conchis că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe, prin prisma prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la versiunile susținute în exercitarea libertății la autoincriminare și a dreptului la apărare și a stabilit corect situația de fapt și de drept, dând faptei reținute în sarcina lui Serghi Ivan o încadrare juridică corectă.

Astfel vinovăția inculpatului și-a găsit confirmare prin declarațiile părților vătămate, făcut în condiții speciale, declarațiile martorilor cât și rapoartele de expertiză, neconstatându-se temeieri pentru a da o nouă apreciere probelor sau a le respinge.

Din conținutul cererii de apel și a materialelor cauzei penale se constată că apelantul a invocat aceleași afirmații pe care le-a făcut în fața instanței de fond și la care aceasta a răspuns detaliat, respectându-se dreptul la un proces echitabil a părților, inclusiv sub aspectul motivării hotărârii de condamnare, sentința conținând răspunsuri amănunțite cu privire la fiecare argument invocat de părți, permițând părților să utilizeze eficient dreptul de apel.

Totodată, prima instanță a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă în corespundere cu prevederile art. 7 Cod penal, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care în conformitate cu art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune gravă; de persoana celui vinovat, care este caracterizat satisfăcător, are la întreținere un copil minor, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, nu se află la primul conflict cu legea penală, antecedente penale fiind stinse și de lipsa circumstanțelor cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

În acest circumstanțe, pedeapsa privativă de libertate (închisoare pe un termen de 4 (patru) ani), cu executare în locurile de reclusiune (penitenciar de tip semiînchis), este conformă scopului de restabilire a echității sociale, corectare și resocializare a condamnatului precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Cât privește afirmația de deținere în condiții inumane, instanța de apel a statuat că ea este fondată, or statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul și metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că având în vedere exigențele detenției, sănătatea și integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate.

În acest sens, s-a reținut că inculpatul a invocat că pe parcursul a 239 zile a fost deținut în mai multe celule din penitenciarele nr. 11 Bălți și nr. 13 Chișinău, care erau supraaglomerate și care nu dispuneau de spațiul de 4 m².

Potrivit materialelor cauzei, Serghi Ivan a fost reținut la 10 iulie 2019 și s-a aflat în custodia statului, în calitate de prevenit, până la 04 martie 2020 (data pronunțarea sentinței).

Jurisprudența CtEDO și concluziile Consiliului pentru prevenirea torturii statuează că situația în penitenciare din R. Moldova este una precară, ea necorespunzând Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea statutului executării pedepsei de către condamnați, care în pct. 464 prevede că *fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m², care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții.*

În atare situație, detenția inculpatului a depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și a atins pragul de severitate contrar legislației, fiind calificată ca tratament inuman și degradant.

Potrivit prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală *în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CoEDO, conform jurisprudenței CtEDO, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.*

Pornind de la principiul enunțat supra, inculpatul a beneficiat de reducerea pedepsei aplicate (4 ani închisoare) cu 239 zile.

Instanța de apel a constata și că prima instanță justificat a dispus încasarea din contul lui Serghi Ivan în beneficiul statului 3724 (trei mii șapte sute douăzeci și patru) lei cu titlu de cheltuieli judiciare, or aceste cheltuieli au fost suportate din contul statului.

5. Recursuri ordinare în termen declară procurorul Sâli Radu și inculpatul Serghi Ivan.

5.1. Procurorul, indicând la prezența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, prin recursul ordinar declarat a solicitat casarea deciziei în partea aplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel pe motiv că instanța de apel nu a motivat soluția de micșorare a pedepsei aplicată inculpatului cu 239 de zile.

Astfel, instanța de apel nu a indicat temeiurile care au dus la micșorarea pedepsei și documentele care confirmă rațiunea reducerii pedepsei anume cu 239 de zile, or un raport întocmit de instituția penitenciară în care s-a deținut inculpatul

nu a fost prezentat și instanța s-a pronunțat referitor la condițiile de detenție a inculpatului, neținând cont de faptul că, pentru a constata încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție garantate de legislație, nu sunt suficiente doar rapoartele instituțiilor internaționale sau cererile prin care inculpatul declara greva foamei și fișele medicale la inițierea/declararea/continuare și renunțarea la greva foamei.

5.2. Inculpatul, fără invocarea prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a reiterat argumentele invocate în apel cu referire la nevinovăția sa și a adăugat că este de acord să execute pedeapsa cu amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității pentru a se afla alături de familie și ai acorda ajutorul necesar.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurenților, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru următoarele motive.

6.1. *Cu referire la recursul ordinar al inculpatului Serghi Ivan* Colegiul penal menționează că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.*

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează că *instanța de recurs se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.*

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat.

În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, *cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.*

La caz, însă, în recursul ordinar a inculpatului în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, inclusiv în raport cu circumstanțele concrete de fapt și de drept relevate în hotărârea atacată.

Circumstanțele enunțate denotă că recursul dat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de. Ori, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, *instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.*

Prin urmare, odată ce recursul ordinar a inculpatului nu îndeplinește cerințele legale de conținut, el este inadmisibil.

6.2. *Cu referire la recursul ordinar al procurorului* Colegiul penal statuează că, în corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

În conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

În speță, recurentul, invocând temeiul de casare prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, menționează că „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*”, fără a indica în ce constă contrazicerea dintre motivarea soluției și dispozitivul hotărârii.

Totodată, Colegiul penal apreciază ce nefondate alegațiile procurorului-recurent cu privire la faptul că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*” și notează că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Așadar, instanța de apel a indicat la temeiul legal ce a condiționat adoptarea soluției de aplicare a prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și a dispus reducerea pedepsei aplicate lui Serghi Ivan cu 239 zile, or el pe perioada 10 iulie 2019 – 04 martie 2020 s-a aflat în custodia statului, în calitate de prevenit, fiind deținut în penitenciarele nr. 11 Bălți și nr. 13 Chișinău, a căror condiții de deținere nu corespund cerințelor și exigențelor legii.

Chiar dacă, instanța de apel a adoptat soluția, în lipsa probelor confirmătoare a administrației instituțiilor penitenciare, acest fapt nu poate duce la casarea deciziei de vreme ce Republica Moldova a fost de nenumărate ori condamnată de către CtEDO pentru violarea prevederilor art. 3 CoEDO, în legătură cu condițiile inumane și degradante din instituțiile penitenciare din țară. Mai mult, despre situația deplorabilă din instituțiile penitenciare enunțate supra au conchis și organizațiile internaționale.

În urma studiului lucrărilor dosarului, Colegiul constată că nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs invocat prin prisma pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul neindicând concret ce încălcări esențiale ale prevederilor art. 7, 75-78 Cod penal, care stipulează principiile generale ale individualizării pedepsei, au fost admise de instanța de apel atunci când a menținut sentința primei instanțe și doar a aplicat, în temei legal, prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, constatând încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CoEDO, conform jurisprudenței CtEDO.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de procurorul-recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură

penală, nu și-au găsit confirmare, pretinsele erori invocate având un caracter declarativ și nefondat, iar alegațiile acestuia nu au putut justifica necesitatea casării deciziei atacate întrucât soluția instanței de apel este legală și întemeiată, recursul ordinar declarat de procuror fiind vădit neîntemeiat.

7. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *SERGI Ivan XXXXX*, de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, ca fiind vădit neîntemeiat și de inculpat pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă și pronunțată integral la 21 iulie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO